

Mat

Chapter 21

Swahili Interlinear

Reference: Swahili Biblica Neno

- 1 Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱεροσόλυμα καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγὴ
Na walipokaribia Hierosolyma na wakafika Bēthphagē kwenye - mlima
[G2532](#) [G3753](#) [G1448](#) [G1519](#) [G2414](#) [G2532](#) [G2064](#) [G1519](#) [G0967](#)
- εἰς τὸ ὄρος τῶν Ἐλαιῶν, τότε Ἰησοῦς ἀπέστειλεν δύο μαθητὰς,
wa- Mizeituni ndipo Iēsoṽs akawatuma wawili wanafunzi akiwaambia wawili wanafunzi
[G1519](#) [G3588](#) [G3735](#) [G3588](#) [G1636](#) [G5119](#) [G2424](#) [G0649](#) [G1417](#) [G3101](#)

Walipokaribia Yerusalemu, wakafika Bethfage katika Mlima wa Mizeituni. Ndipo Yesu akawatuma wanafunzi wake wawili,

- 2 λέγων αὐτοῖς, Πορεύεσθε εἰς τὴν κώμην, τὴν κατέναντι ὑμῶν,
wao Nendeni katika - kijiji - kile-mkabala-yenu nanyi na
[G3004](#) [G0846](#) [G4198](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2968](#) [G3588](#) [G2713](#) [G4771](#)
- καὶ εὐθέως εὐρήσετε ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ'
mara mtakuta punda amefungwa na mwana-punda pamoja-naye yeye
[G2532](#) [G2112](#) [G2147](#) [G3688](#) [G1210](#) [G2532](#) [G4454](#) [G3326](#)
- αὐτῆς; λύσαντες ἀγάγετέ μοι.
mkiwafungua mnilettee mimi na
[G0846](#) [G3089](#) [G0071](#) [G1473](#)

akawaambia, "Nendeni katika kijiji kilichoko mbele yenu, nanyi mtamkuta punda amefungwa hapo, na mwana-punda pamoja naye. Wafungueni na mnilettee.

- 3 καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπη τι, ἐρεῖτε, ὅτι Ὁ Κύριος
ikiwa mtu-yeyote kwenu atasema kitu semeni kwamba - Bwana wao
[G2532](#) [G1437](#) [G5100](#) [G4771](#) [G3004](#) [G5100](#) [G2046](#) [G3754](#) [G3588](#) [G2962](#)
- αὐτῶν χρεῖαν ἔχει. εὐθὺς δέ, ἀποστελεῖ αὐτούς.
anahitaji anao mara lakini atawatuma wao Hili
[G0846](#) [G5532](#) [G2192](#) [G2112](#) [G1161](#) [G0649](#) [G0846](#)

Kama mtu yeyote akiwasemesha lolote, mwambieni kwamba Bwana ana haja nao, naye atawaruhusu mwaleta mara."

- 4 Τοῦτο δὲ γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν διὰ τοῦ προφήτου,
lakini lilitokea ili litimizwe - lililosemwa kupitia - nabii akisema
[G3778](#) [G1161](#) [G1096](#) [G2443](#) [G4137](#) [G3588](#) [G2046](#) [G1223](#) [G3588](#) [G4396](#)
- λέγοντος,
Mwambieni
[G3004](#)

Haya yalitukia ili litimie lile lililonenwa na nabii, akisema:

5 Εἶπατε τῇ θυγατρὶ Σιών, Ἴδου, ὁ Βασιλεὺς σου ἔρχεται σοι,
 - binti wa-Siōn Tazama - Mfalme wako anakuja kwako mpole
[G3004](#) [G3588](#) [G2364](#) [G4622](#) [G3708](#) [G3588](#) [G0935](#) [G4771](#) [G2064](#) [G4771](#)

πραῦς καὶ ἐπιβεβηκῶς ἐπὶ ὄνον, καὶ ἐπὶ πῶλον,
 na amepanda juu-ya punda na juu-ya mwana-punda mtoto
[G4239](#) [G2532](#) [G1910](#) [G1909](#) [G3688](#) [G2532](#) [G1909](#) [G4454](#)

υἶὸν ὑποζυγίου.
 wa-mnyama-wa-kubeba-mizigo wakaenda
[G5207](#) [G5268](#)

“Mwambieni Binti Sayuni, ‘Tazama, mfalme wako anakuja kwako, ni mnyenyekevu, naye amepanda punda, juu ya mwana-punda, mtoto wa punda.’”

6 πορευθέντες δὲ οἱ μαθηταί, καὶ ποιήσαντες καθὼς
 lakini - wanafunzi na wakafanya kama alivyowaamuru
[G4198](#) [G1161](#) [G3588](#) [G3101](#) [G2532](#) [G4160](#) [G2531](#)

συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
 wao - Iēsoûs wakamleta
[G4929](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#)

Wale wanafunzi wakaenda, wakafanya kama Yesu alivyokuwa amewaagiza.

7 ἤγαγον τὴν ὄνον καὶ τὸν πῶλον, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ’ αὐτῶν
 - punda na - mwana-punda na wakaweka juu-yao wao -
[G0071](#) [G3588](#) [G3688](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4454](#) [G2532](#) [G2007](#) [G1909](#) [G0846](#)

τὰ ἱμάτια, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν.
 mavazi na akaketi juu-yao wao -
[G3588](#) [G2440](#) [G2532](#) [G1940](#) [G1883](#) [G0846](#)

Wakamleta yule punda na mwana-punda, nao wakatandika mavazi yao juu ya hao punda, naye Yesu akaketi juu yake.

8 ὁ δὲ πλεῖστος ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν
 lakini mkubwa-zaidi umati walitandaza yao - mavazi katika -
[G3588](#) [G1161](#) [G4118](#) [G3793](#) [G4766](#) [G1438](#) [G3588](#) [G2440](#) [G1722](#)

τῇ ὁδῷ; ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ
 njia wengine lakini walikata matawi kutoka - miti na waliyatandaza
[G3588](#) [G3598](#) [G0243](#) [G1161](#) [G2875](#) [G2798](#) [G0575](#) [G3588](#) [G1186](#) [G2532](#)

ἐστρώννουσιν ἐν τῇ ὁδῷ.
 katika - njia -
[G4766](#) [G1722](#) [G3588](#) [G3598](#)

Umati mkubwa wa watu ukatandaza mavazi yao barabarani, na wengine wakakata matawi kutoka kwenye miti, wakayatandaza barabarani.

9 οί δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες αὐτὸν, καὶ οἱ
 lakini makutano - waliomtangulia yeye na - waliofuata
[G3588](#) [G1161](#) [G3793](#) [G3588](#) [G4254](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#)

ἀκολουθοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες, Ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ!
 walipiga-kelele wakisema Hōsanna kwa- mwana wa-Dauid Amebarikiwa
[G0190](#) [G2896](#) [G3004](#) [G5614](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1138](#)

Εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι Κυρίου! Ὡσαννὰ ἐν τοῖς
 - ajaye kwa jina la-Bwana Hōsanna katika - juu-sana
[G2127](#) [G3588](#) [G2064](#) [G1722](#) [G3686](#) [G2962](#) [G5614](#) [G1722](#) [G3588](#)

ὕψιστοι!
 na
[G5310](#)

Ule umati wa watu uliomtangulia na ule uliomfuata ukapiga kelele ukisema, "Hosana, Mwana wa Daudi!"
 "Amebarikiwa yeye ajaye kwa Jina la Bwana!" "Hosana juu mbinguni!"

10 καὶ εἰσελθόντος αὐτοῦ εἰς Ἱεροσόλυμα, ἐσείσθη πᾶσα ἡ πόλις,
 alipoingia yeye katika Hierosolyma ilitetemeka yote - mji ukisema
[G2532](#) [G1525](#) [G0846](#) [G1519](#) [G2414](#) [G4579](#) [G3956](#) [G3588](#) [G4172](#)

λέγουσα, Τίς ἐστὶν οὗτος?
 Huyu ni nani -
[G3004](#) [G5101](#) [G1510](#) [G3778](#)

Yesu alipoingia Yerusalemu, mji wote ukataharuki, watu wakauliza, "Huyu ni nani?"

11 οἱ δὲ ὄχλοι ἔλεγον, Οὗτός ἐστιν ὁ προφήτης, Ἰησοῦς,
 lakini makutano walikuwa-wakisema Huyu ni - nabii Iēsoûs -
[G3588](#) [G1161](#) [G3793](#) [G3004](#) [G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G4396](#) [G2424](#)

ὁ ἀπὸ Ναζαρῆθ τῆς Γαλιλαίας.
 kutoka Nazarēth ya- Galilāia Na
[G3588](#) [G0575](#) [G3478](#) [G3588](#) [G1056](#)

Ule umati wa watu ukajibu, "Huyu ni Yesu, yule nabii kutoka Nazareti katika Galilaya."

12 Καὶ εἰσῆλθεν Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερόν καὶ ἐξέβαλεν πάντας
 akaingia Iēsoûs katika - hekalu na akawafukuza wote -
[G2532](#) [G1525](#) [G2424](#) [G1519](#) [G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G1544](#) [G3956](#)

τοὺς πωλοῦντας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς
 waliouza na walionunua katika - hekalu na - meza
[G3588](#) [G4453](#) [G2532](#) [G0059](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G3588](#)

τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψεν, καὶ τὰς καθέδρας τῶν
 za- wabadilishaji-fedha akazipindua na - viti vya- wauzaji
[G5132](#) [G3588](#) [G2855](#) [G2690](#) [G2532](#) [G3588](#) [G2515](#) [G3588](#)

πωλούντων τὰς περισσότεράς.
 - njiwa na
[G4453](#) [G3588](#) [G4058](#)

Yesu akaingia katika eneo la Hekalu na kuwafukuza wote waliokuwa wakinunua na kuuza vitu Hekaluni.
 Akazipindua meza za wale waliokuwa wakibadilisha fedha, na pia viti vya wale waliokuwa wakiuza njiwa.

13 καὶ λέγει αὐτοῖς, Γέγραπται, Ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
 anawaambia wao Imeandikwa - nyumba yangu nyumba ya-sala itaitwa
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G1125](#) [G3588](#) [G3624](#) [G1473](#) [G3624](#) [G4335](#)

κληθήσεται; ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ποιεῖτε σπήλαιον ληστῶν.
 ninyi lakini yeye mnaifanya pango la-wanyang'anyi Na
[G2564](#) [G4771](#) [G1161](#) [G0846](#) [G4160](#) [G4693](#) [G3027](#)

| Akawaambia, "Imeandikwa, 'Nyumba yangu itaitwa nyumba ya sala,' lakini ninyi mmeifanya kuwa pango la wanyang'anyi."

14 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ
 walimkaribia yeye vipofu na vilema katika - hekalu na aliwaponya
[G2532](#) [G4334](#) [G0846](#) [G5185](#) [G2532](#) [G5560](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2411](#) [G2532](#)

ἐθεράπευσεν αὐτούς.
 wao Walipoona
[G2323](#) [G0846](#)

| Vipofu na vilema wakamwendea kule Hekaluni, naye akawaponya.

15 ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, τὰ
 lakini - makuhani-wakuu na - waandishi - maajabu
[G3708](#) [G1161](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#) [G1122](#) [G3588](#)

θαυμάσια ἃ ἐποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας τοὺς κράζοντας ἐν
 ambayo alifanya na - watoto - waliopiga-kelele katika -
[G2297](#) [G3739](#) [G4160](#) [G2532](#) [G3588](#) [G3816](#) [G3588](#) [G2896](#) [G1722](#)

τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας, Ὅσαννὰ τῷ υἱῷ Δαυίδ, ἠγανάκτησαν,
 hekalu na wakisema Hōsanna kwa- mwana wa-David walikasirika na
[G3588](#) [G2411](#) [G2532](#) [G3004](#) [G5614](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1138](#) [G0023](#)

| Lakini viongozi wa makuhani na walimu wa sheria walipoona mambo ya ajabu aliyofanya na kuwasikia watoto wakishangilia katika eneo la Hekalu wakisema, "Hosana Mwana wa Daudi," walikasirika.

16 καὶ εἶπαν αὐτῷ, Ἀκούεις τί οὗτοι λέγουσιν? ὁ δὲ
 wakamwambia yeye Unasikia nini hawa wanasema - lakini Iēsoûs
[G2532](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0191](#) [G5101](#) [G3778](#) [G3004](#) [G3588](#) [G1161](#)

Ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς, Naί, οὐδέποτε ἀνέγνωτε, ὅτι
 anawaambia wao Ndiyo hamkusoma-kamwe kwamba Kutoka kinywani
[G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3483](#) [G3763](#) [G0314](#) [G3754](#)

Ἐκ στόματος νηπίων καὶ θηλαζόντων, κατηρτίσω αἶνον?
 mwa-watoto-wachanga na wanaonyonya umeandaa sifa Na sifa
[G1537](#) [G4750](#) [G3516](#) [G2532](#) [G2337](#) [G2675](#) [G0136](#)

| Wakamuuliza Yesu, "Je, unasikia hayo hawa wanayosema?" Akawajibu, "Naam; kwani hamkusoma, " 'Midomoni mwa watoto wachanga na wanyonyao umeamuru sifa?'"

17 Καὶ καταλιπὼν αὐτούς, ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς Βηθανίαν,
 akawaacha wao akatoka nje ya- mji kwenda Bēthania na
[G2532](#) [G2641](#) [G0846](#) [G1831](#) [G1854](#) [G3588](#) [G4172](#) [G1519](#) [G0963](#)

καὶ ἠύλισθη ἐκεῖ.
 akalala huko Asubuhi
[G2532](#) [G0835](#) [G1563](#)

| Akawaacha, akatoka nje ya mji, akaenda hadi Bethania, akalala huko.

18 Πρωϊ δὲ, ἐπανάγων εἰς τὴν πόλιν, ἐπείνασεν,
lakini akirudi katika - mji aliuona-njaa na
[G4404](#) [G1161](#) [G1877](#) [G1519](#) [G3588](#) [G4172](#) [G3983](#)

| Asubuhi na mapema, Yesu alipokuwa akirudi mjini, alikuwa na njaa.

19 καὶ ἰδὼν συκῆν μίαν ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἦλθεν ἐπ’ αὐτήν, καὶ
akaona mtini mmoja kando-ya - njia akaja kwake yeye na hakukuta
[G2532](#) [G3708](#) [G4808](#) [G1520](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3598](#) [G2064](#) [G1909](#) [G0846](#) [G2532](#)
οὐδὲν εὔρεν ἐν αὐτῇ, εἰ μὴ φύλλα μόνον. καὶ λέγει αὐτῇ,
kitu juu-yake isipokuwa majani tu na akauambia yeye Usiwe tena kutoka
[G3762](#) [G2147](#) [G1722](#) [G0846](#) [G1487](#) [G3361](#) [G5444](#) [G3440](#) [G2532](#) [G3004](#) [G0846](#)
Ποῦ, μηκέτι ἐκ σοῦ καρπὸς γένηται, εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ
kwako tunda na-liwe hadi - milele na ukanyauka mara -
[G3756](#) [G3371](#) [G1537](#) [G4771](#) [G2590](#) [G1096](#) [G1519](#) [G3588](#) [G0165](#) [G2532](#)
ἐξηράνθη παραχρῆμα ἢ συκῆ.
mtini na - mtini
[G3583](#) [G3916](#) [G3588](#) [G4808](#)

| Akauona mtini kando ya barabara, naye akaukaribia, lakini hakupata tunda lolote ila majani. Ndipo akauambia, "Wewe usizae matunda tena kamwe!" Papo hapo ule mtini ukanyauka.

20 καὶ ἰδόντες οἱ μαθηταὶ ἐθαύμασαν, λέγοντες, Πῶς παραχρῆμα
walipoona - wanafunzi walistaaajabu wakisema Jinsi-gani mara umenyauka
[G2532](#) [G3708](#) [G3588](#) [G3101](#) [G2296](#) [G3004](#) [G4459](#) [G3916](#)
ἐξηράνθη ἢ συκῆ?
- mtini Akajibu
[G3583](#) [G3588](#) [G4808](#)

| Wanafunzi wake walipoona jambo hili, wakashangaa, wakamuuliza, "Imekuwaje mtini huu kunyauka ghafula?"

21 ἀποκριθεὶς δὲ, ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς, Ἄμην, λέγω ὑμῖν,
lakini - Iēsoûs akawaambia wao Amini ninawaambia ninyi mkiwa-na
[G0611](#) [G1161](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G0846](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#)
ἐὰν ἔχητε πίστιν, καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς
imani na msiona-shaka si tu - ya- mtini mtafanya bali hata
[G1437](#) [G2192](#) [G4102](#) [G2532](#) [G3361](#) [G1252](#) [G3756](#) [G3440](#) [G3588](#) [G3588](#) [G4808](#)
ποιήσετε, ἀλλὰ κὰν τῷ ὄρει τούτῳ εἶπητε, Ἄρθητι καὶ βλήθητι
- mlima huu mkiuambia Ng'oka na uturwe katika - bahari
[G4160](#) [G0235](#) [G2579](#) [G3588](#) [G3735](#) [G3778](#) [G3004](#) [G0142](#) [G2532](#) [G0906](#)
εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται.
itatokea na baharini itakuwa
[G1519](#) [G3588](#) [G2281](#) [G1096](#)

| Yesu akawajibu, "Amin, nawaambia, kama mkiwa na imani wala msiwe na shaka, si kwamba mtaweza kufanya tu yale yaliyofanyika kwa huu mtini, bali hata mkiuambia huu mlima, 'Ng'oka, ukaturwe baharini,' litafanyika.

22 καὶ πάντα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ, πιστεύοντες,
yote yoyote ambayo mtaomba katika - sala mkiamini mtapokea
[G2532](#) [G3956](#) [G3745](#) [G0302](#) [G0154](#) [G1722](#) [G3588](#) [G4335](#) [G4100](#)
λήμψεσθε.
Na
[G2983](#)

| Yoyote mtakayoyaomba mkisali na mkiamini, mtapokea."

23	Καὶ alipofika G2532	ἐλθόντος yeye G2064	αὐτοῦ katika G0846	εἰς - G1519	τὸ hekalu G3588	ἱερόν. walimkaribia G2411	προσηλθόν yeye G4334	αὐτῶ alipokuwa-akifundisha G0846		
	διδάσκοντι -	οἱ makuhani-wakuu G3588		ἀρχιερεῖς na G0749	καὶ -	οἱ wazee G3588	πρεσβύτεροι wa- G4245	τοῦ watu G3588	λαοῦ, wakisema G2992	
	λέγοντες, Kwa G3004	Ἐν mamlaka G1722	ποία gani G4169	ἐξουσία hivi G1849	ταῦτα unafanya G3778	ποιεῖς? na G4160	καὶ nani G2532	τίς wewe G5101	σοι alikuwa G4771	ἔδωκεν - G1325
	τὴν mamlaka G3588	ἐξουσίαν haya G1849	ταύτην? Akajibu G3778							

Yesu alipoingia Hekaluni, viongozi wa makuhani na wazee wa watu wakamjia alipokuwa anafundisha na kusema, "Unafanya mambo haya kwa mamlaka gani? Na ni nani aliyekupa mamlaka hayo?"

24	ἀποκριθεὶς lakini G0611	δὲ, -	ὁ Iēsoûs G3588	Ἰησοῦς akawaambia G2424	εἶπεν wao G3004	αὐτοῖς, Nitawauliza G0846	Ἐρωτήσω ninyi G2065	ὁμᾶς nami G4771	κἀγὼ neno G2504	λόγον moja G3056
	ἕνα, ambalo G1520	ὄν mkiniambia G3739	ἐὰν mimi G1437	εἶπητέ nami G3004	μοι, ninyi G1473	κἀγὼ nitawaambia G2504	ὁμῶν kwa G4771	ἐρῶ, mamlaka G2046	ἐν gani G1722	ποία hivi G4169
	ἐξουσία ninafanya G1849	ταῦτα -	ποιῶ. ninafanya G4160							

Yesu akawajibu, "Nami nitawauliza swali moja. Kama mkinijibu, nami nitawaambia ni kwa mamlaka gani ninafanya mambo haya.

25	τὸ ubatizo G3588	βάπτισμα -	τὸ wa-Iōannēs G3588	Ἰωάννου, ulitoka-wapi G2491	πόθεν ni G4159	ἦν? kutoka G1510	ἐξ mbinguni G1537	οὐρανοῦ, au G3772	ἢ kutoka G2228	
	ἐξ kwa-wanadamu G1537	ἀνθρώπων? -	οἱ lakini G3588	δὲ walibishana G1161	διελογίζοντο kati-yao G1260	ἐν wenyewe G1722	ἑαυτοῖς, wakisema G1438	λέγοντες, Tukisema G3004		
	Ἐὰν Kutoka G1437	εἶπωμεν, mbinguni G3004	Ἐξ atatuambia G1537	οὐρανοῦ, sisi G3772	ἔρεῖ Kwa-nini G2046	ἡμῶν, basi G1473	Διὰ hamkumwamini G1223	τί yeye G5101	οὖν lakini G3767	οὐκ si G3756
	ἐπιστεύσατε mlikuamini G4100	αὐτῶ? yeye G0846								

Ubatizo wa Yohana, ulitoka wapi? Je, ulitoka mbinguni au kwa wanadamu? Wakahojiana wao kwa wao na kusema, "Tukisema ulitoka mbinguni atatuuliza, 'Mbona basi hamkumwamini?'"

26	ἐὰν tukisema G1437	δὲ Kutoka G1161	εἶπωμεν, kwa-wanadamu G3004	Ἐξ tunawaogopa G1537	ἀνθρώπων, - G0444	φοβούμεθα umati G5399	τὸν wote G3588	ὄχλον; kwa-maana G3793		
	πάντες kama G3956	γὰρ nabii G1063	ὥς wanamhesabu G5613	προφήτην - G4396	ἔχουσιν Iōannēs G2192	τὸν na G3588	Ἰωάννην. Yohana G2491			

Lakini tukisema, 'Ulitoka kwa wanadamu,' tunawaogopa hawa watu, maana wote wanamtambua Yohana kuwa ni nabii."

27 καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ, εἶπαν, Οὐκ οἶδαμεν. ἔφη αὐτοῖς
 wakajibu - Iēsoūs wakasema Hatujui Akawaambia wao ria yeye
[G2532](#) [G0611](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3004](#) [G3756](#) [G1492](#) [G5346](#) [G0846](#)

καὶ αὐτός, Οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποίῳ ἔξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ.
 Wala mimi ninawaambia ninyi kwa mamlaka gani hivi ninafanya Nini ninafanya
[G2532](#) [G0846](#) [G3761](#) [G1473](#) [G3004](#) [G4771](#) [G1722](#) [G4169](#) [G1849](#) [G3778](#) [G4160](#)

| Kwa hiyo wakajibu Yesu, "Sisi hatujui." Naye akawaambia, "Wala mimi sitawaambia ni kwa mamlaka gani ninatenda mambo haya."

28 Τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ? ἄνθρωπος εἶχεν τέκνα δύο, [καὶ] προσελθὼν
 lakini kwenu mnafikiri Mtu alikuwa-na watoto wawili na akamkaribia -
[G5101](#) [G1161](#) [G4771](#) [G1380](#) [G0444](#) [G2192](#) [G5043](#) [G1417](#) [G2532](#) [G4334](#)

τῷ πρώτῳ εἶπεν, Τέκνον, ὕπαγε σήμερον, ἐργάζου ἐν τῷ
 wa-kwanza akasema Mtoto nenda leo fanya-kazi katika - shamba-la-mizabibu
[G3588](#) [G4413](#) [G3004](#) [G5043](#) [G5217](#) [G4594](#) [G2038](#) [G1722](#) [G3588](#)

ἀμπελῶν.
 -
[G0290](#)

| "Lakini mwaonaje? Mtu mmoja alikuwa na wana wawili. Akamwendea yule wa kwanza akamwambia, 'Mwanangu, nenda ukafanye kazi kwenye shamba la mizabibu leo.'

29 ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν, Ἰκύνει <Οὐ θέλω; ὕστερον δὲ,
 lakini akajibu akasema bwana Sitaki baadaye lakini akajuta akaenda
[G3588](#) [G1161](#) [G0611](#) [G3004](#) [G2962](#) [G3756](#) [G2309](#) [G5305](#) [G1161](#)

μεταμεληθεὶς, ἀπήλθεν.
 akamkaribia akaenda
[G3338](#) [G0565](#)

| "Yule mwanawe akajibu 'Mimi sitakwenda.' Baadaye akabadili mawazo yake akaenda.

30 προσελθὼν δὲ τῷ δευτέρῳ, εἶπεν ὡσαύτως, ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
 lakini - wa-pili akasema νίγγο-νίγγο - lakini akajibu akasema
[G4334](#) [G1161](#) [G3588](#) [G1208](#) [G3004](#) [G5615](#) [G3588](#) [G1161](#) [G0611](#)

εἶπεν, ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ ἀπήλθεν.
 mimi bwana na hakwenda yuri akaenda
[G3004](#) [G1473](#) [G2962](#) [G2532](#) [G3756](#) [G0565](#)

| "Kisha yule baba akamwendea yule mwanawe mwingine akamwambia vilevile. Yeye akajibu, 'Nitakwenda, bwana,' lakini hakwenda.

31 τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησεν τὸ θέλημα τοῦ πατρός? λέγουσιν,
 kati-ya - wawili alitimiza - mapenzi ya-baba Wanasema -
[G5101](#) [G1537](#) [G3588](#) [G1417](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2307](#) [G3588](#) [G3962](#) [G3004](#)

Ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Ἄμην λέγω ὑμῖν, ὅτι
 Wa-kwanza Anawaambia wao - Iēsoūs Amini ninawaambia ninyi kwamba -
[G3588](#) [G4413](#) [G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G0281](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#)

οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρνοι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν
 watoza-ushuru na - makahaba wanawatangulia ninyi katika - ufalme
[G3588](#) [G5057](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4204](#) [G4254](#) [G4771](#) [G1519](#) [G3588](#)

βασιλείαν τοῦ Θεοῦ.
 wa-Mungu Alikuwa
[G0932](#) [G3588](#) [G2316](#)

“Ni yupi kati yao hao wawili aliyetimiza kile alichotaka baba yake?” Wakamjibu, “Ni yule wa kwanza.” Yesu akawaambia, “Amin, amin nawaambia, watoza ushuru na makahaba wanawatangulia kuingia katika Ufalme wa Mungu.

- 32 ἦλθεν γὰρ Ἰωάννης πρὸς ὑμᾶς ἐν ὁδῷ δικαιοσύνης, καὶ οὐκ
 kwa-maana Iōannēs kwenu kwa njia ya-haki na hamkumwamini yeye -
[G2064](#) [G1063](#) [G2491](#) [G4314](#) [G4771](#) [G1722](#) [G3598](#) [G1343](#) [G2532](#) [G3756](#)
- ἐπιστεύσατε αὐτῷ, οἱ δὲ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν
 lakini watoza-ushuru na - makahaba walimwamini yeye ninyi lakini
[G4100](#) [G0846](#) [G3588](#) [G1161](#) [G5057](#) [G2532](#) [G3588](#) [G4204](#) [G4100](#)
- αὐτῷ; ὑμεῖς δὲ, ἰδόντες, οὐδὲ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πιστεῦσαι
 mliloona wala hamkujuta baadaye ili kumwamini yeye Nyingine kuamini
[G0846](#) [G4771](#) [G1161](#) [G3708](#) [G3761](#) [G3338](#) [G5305](#) [G3588](#) [G4100](#)
- αὐτῷ.
 yeye
[G0846](#)

Kwa maana Yohana alikuja kwenu kuwaonyesha njia ya haki, lakini hamkumsadiki, lakini watoza ushuru na makahaba wakamsadiki. Nanyi hata mlipoona hayo, baadaye hamkutubu na kumsadiki.

- 33 Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε: Ἄνθρωπος ἦν, οἰκοδεσπότης, ὅστις
 mfano sikieni Mtu alikuwepo mwenye-nyumba ambaye alipanda
[G0243](#) [G3850](#) [G0191](#) [G0444](#) [G1510](#) [G3617](#) [G3748](#)
- ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκεν, καὶ
 shamba-la-mizabibu na ukuta kwake akauzungushia na akachimba
[G5452](#) [G0290](#) [G2532](#) [G5418](#) [G0846](#) [G4060](#) [G2532](#)
- ᾠρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησεν πύργον,
 ndani-yake shinikizo-la-divai na akajenga mnara na akalikodisha
[G3736](#) [G1722](#) [G0846](#) [G3025](#) [G2532](#) [G3618](#) [G4444](#)
- καὶ ἐξέδετο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπέδημησεν.
 kwa-wakulima na akasafiri wakati na- akasafiri
[G2532](#) [G1554](#) [G0846](#) [G1092](#) [G2532](#) [G0589](#)

“Sikilizeni mfano mwingine: Kulikuwa na mtu mmoja mwenye shamba ambaye alipanda shamba la mizabibu. Akajenga ukuta kulizunguka, akatengeneza shinikizo ndani yake na akajenga mnara wa ulinzi. Kisha akalikodisha hilo shamba la mizabibu kwa wakulima fulani, naye akaondoka, akasafiri kwenda nchi nyingine.

- 34 ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέστειλεν τοὺς
 lakini ulikaribia - wakati wa- mavuno akawatuma - watumwa
[G3753](#) [G1161](#) [G1448](#) [G3588](#) [G2540](#) [G3588](#) [G2590](#) [G0649](#) [G3588](#)
- δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς, λαβεῖν τοὺς καρπούς αὐτοῦ.
 wake kwa- - wakulima kupokea - mavuno yake na
[G1401](#) [G0846](#) [G4314](#) [G3588](#) [G1092](#) [G2983](#) [G3588](#) [G2590](#) [G0846](#)

Wakati wa mavuno ulipokaribia, akawatuma watumishi wake kwa hao wapangaji ili kukusanya matunda yake.

- 35 καὶ λαβόντες οἱ γεωργοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν
 wakiwachukua - wakulima - watumwa wake mmoja kwa-kweli
[G2532](#) [G2983](#) [G3588](#) [G1092](#) [G3588](#) [G1401](#) [G0846](#) [G3739](#)
- μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν.
 walimpiga mmoja lakini walimuua mmoja lakini walimpiga-mawe tena
[G3303](#) [G1194](#) [G3739](#) [G1161](#) [G0615](#) [G3739](#) [G1161](#) [G3036](#)

“Wale wapangaji wakawakamata wale watumishi, wakampiga mmoja, wakamuua mwingine, na yule wa tatu wakampiga mawe.

36 πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους δούλους, πλείονας τῶν πρώτων,
 akawatuma wengine watumwa wengi-zaidi kuliko- wa-kwanza na
[G3825](#) [G0649](#) [G0243](#) [G1401](#) [G4119](#) [G3588](#) [G4413](#)

καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως.
 wakawafanyia wao vivyo-hivyo mwishowe
[G2532](#) [G4160](#) [G0846](#) [G5615](#)

| Kisha akawatuma kwao watumishi wengine, wengi kuliko wale wa kwanza, nao wale wapangaji wakawatendea vilevile.

37 ὕστερον δὲ, ἀπέστειλεν πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων,
 lakini akamtuma kwao wao - mwana wake akisema Watamheshimu
[G5305](#) [G1161](#) [G0649](#) [G4314](#) [G0846](#) [G3588](#) [G5207](#) [G0846](#) [G3004](#)

Ἐντραπήσονται τὸν υἱὸν μου.
 - mwana wangu -
[G1788](#) [G3588](#) [G5207](#) [G1473](#)

| Mwisho wa yote, akamtuma mwanawe kwao, akisema, 'Watamheshimu mwanangu.'

38 οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν υἱὸν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς,
 lakini wakulima walipomwona - mwana walisema kati-yao wenyewe Huyu
[G3588](#) [G1161](#) [G1092](#) [G3708](#) [G3588](#) [G5207](#) [G3004](#) [G1722](#) [G1438](#)

Οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος; δεῦτε, ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, καὶ σχῶμεν τὴν
 ndiye - mrithi njoooni tumuue yeye na tui pate - urithi
[G3778](#) [G1510](#) [G3588](#) [G2818](#) [G1205](#) [G0615](#) [G0846](#) [G2532](#) [G2192](#) [G3588](#)

κληρονομίαν αὐτοῦ.
 wake na
[G2817](#) [G0846](#)

| "Lakini wale wapangaji walipomwona mwanawe, wakasemezana wao kwa wao, 'Huyu ndiye mrithi. Njoooni tumuue, ili tuchukue urithi wake.'

39 καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος
 wakimchukua yeye wakamtupa nje ya- shamba-la-mizabibu na
[G2532](#) [G2983](#) [G0846](#) [G1544](#) [G1854](#) [G3588](#) [G0290](#)

καὶ ἀπέκτειναν.
 wakamuua wakati
[G2532](#) [G0615](#)

| Hivyo wakamchukua, wakamtupa nje ya shamba la mizabibu, wakamuua.

40 ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί
 basi atakarokuja - bwana wa- shamba-la-mizabibu nini atawafanya
[G3752](#) [G3767](#) [G2064](#) [G3588](#) [G2962](#) [G3588](#) [G0290](#) [G5101](#)

ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκεῖνοις?
 - wakulima wale Wanasema
[G4160](#) [G3588](#) [G1092](#) [G1565](#)

| "Kwa hiyo, huyo mwenye shamba la mizabibu atakarokuja, atawafanya nini hao wakulima?"

- 41 λέγουσιν αὐτῷ, Κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν
 kwake Wabaya vibaya atawaangamiza wao na - shamba-la-mizabibu
[G3004](#) [G0846](#) [G2556](#) [G2560](#) [G0622](#) [G0846](#) [G2532](#) [G3588](#)
- ἀμπελῶνα ἐκδώσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς
 atalipangisha kwa-wengine wakulima ambao watampa yeye - mavuno
[G0290](#) [G1554](#) [G0243](#) [G1092](#) [G3748](#) [G0591](#) [G0846](#) [G3588](#)
- καρπούς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν.
 katika - nyakati zao Anawaambia
[G2590](#) [G1722](#) [G3588](#) [G2540](#) [G0846](#)

Wakamjibu, “Kwa huzuni kuu atawaangamiza kabisa hao wadhlimu na kulipangisha shamba lake la mizabibu kwa wakulima wengine ambao watampatia fungu lake la matunda wakati wa mavuno.”

- 42 Λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, Οὐδέποτε ἀνέγνωτε ἐν ταῖς
 wao - Iēsoūs Hamkusoma-kamwe katika - maandiko Jiwe
[G3004](#) [G0846](#) [G3588](#) [G2424](#) [G3763](#) [G0314](#) [G1722](#) [G3588](#)
- γραφαῖς, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη
 ambalo walikataa - wajenzi hili limekuwa kuwa kichwa
[G1124](#) [G3037](#) [G3739](#) [G0593](#) [G3588](#) [G3618](#) [G3778](#) [G1096](#)
- εἰς κεφαλὴν γωνίας; παρὰ Κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστιν
 cha-pembe kutoka-kwa Bwana lilitokea hili na ni la-ajabu machoni
[G1519](#) [G2776](#) [G1137](#) [G3844](#) [G2962](#) [G1096](#) [G3778](#) [G2532](#) [G1510](#)
- θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν?
 mwetu kwa-sababu-hii machoni yetu
[G2298](#) [G1722](#) [G3788](#) [G1473](#)

Yesu akawaambia, “Je, hamjasoma katika Maandiko kwamba: “Jiwe walilolikataa waashi limekuwa jiwe kuu la pembeni. Bwana ndiye alitenda jambo hili, nalo ni la ajabu machoni petu’?

- 43 διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀρθήσεται ἀφ’ ὑμῶν ἡ
 ninawaambia ninyi kwamba utaondolewa kutoka kwenu - ufalme wa-
[G1223](#) [G3778](#) [G3004](#) [G4771](#) [G3754](#) [G0142](#) [G0575](#) [G4771](#) [G3588](#)
- βασιλεία τοῦ Θεοῦ, καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρπούς αὐτῆς.
 Mungu na utapewa taifa litakalozaa - matunda yake na wake
[G0932](#) [G3588](#) [G2316](#) [G2532](#) [G1325](#) [G1484](#) [G4160](#) [G3588](#) [G2590](#) [G0846](#)

“Kwa hiyo ninawaambia, Ufalme wa Mungu utaondolewa kwenu na kupewa watu wengine wawezao kuzaa matunda yake.

- 44 καὶ ὁ πεσῶν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλασθήσεται; ἐφ’ ὃν
 - aangukaye juu-ya - jiwe hili atavunjika juu ambaye lakini
[G2532](#) [G3588](#) [G4098](#) [G1909](#) [G3588](#) [G3037](#) [G3778](#) [G4917](#) [G1909](#) [G3739](#)
- δ’ ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν.
 ambaye litamwangukia litamsaga yeye Na
[G1161](#) [G0302](#) [G4098](#) [G3039](#) [G0846](#)

Yeye aangukaye juu ya jiwe hili atavunjika vipande vipande, lakini yule litakayemwangukia atasagwa kabisa.”

- 45 Καὶ ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι τὰς
 waliposikia - makuhani-wakuu na - Pharisaioi - mifano
[G2532](#) [G0191](#) [G3588](#) [G0749](#) [G2532](#) [G3588](#) [G5330](#) [G3588](#)
- παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν λέγει.
 yake walitambua kwamba kuhusu wao anasema na
[G3850](#) [G0846](#) [G1097](#) [G3754](#) [G4012](#) [G0846](#) [G3004](#)

Viongozi wa Makuhani na Mafarisayo waliposikia mifano ya Yesu, walitambua kuwa alikuwa akiwasema wao.

46 καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθησαν τοὺς ὄχλους, ἐπεὶ
wakitafuta yeye kumkamata waliogopa - makutano kwa-sababu kama
[G2532](#) [G2212](#) [G0846](#) [G2902](#) [G5399](#) [G3588](#) [G3793](#) [G1893](#)
εἰς προφήτην αὐτὸν εἶχον.
nabii yeye walimhesabu walimwona
[G1519](#) [G4396](#) [G0846](#) [G2192](#)

Wakatafuta njia ya kumkamata, lakini wakaogopa umati wa watu, kwa kuwa watu walimwona Yesu kuwa ni nabii.